

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

**SPRENDIMAS
DĖL PAKRUOJO SUAUGUSIŲJŲ IR JAUNIMO ŠVIETIMO CENTRO VEIKLOS
PROGRAMOS „TREČIOJO AMŽIAUS UNIVERSITETO ĮKŪRIMAS IR IŠLAIKYMAS“
PATVIRTINIMO**

2015 m. vasario 27 d. Nr. T-51
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 40 punktu ir 4 dalimi, Pakruojo savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**

patvirtinti Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro veiklos programą „Trečiojo amžiaus universiteto įkūrimas ir išlaikymas“ (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo numatyta tvarka.

Merė

Asta Jasiūnienė

PROGRAMA TREČIOJO AMŽIAUS UNIVERSITETO ĮKŪRIMAS IR IŠLAIKYMAS BENDRIEJI DUOMENYS

Ilgėjant gyvenimo trukmei mūsų bendruomenėje daugėja senyvo amžiaus žmonių. Norint užtikrinti vyresnio amžiaus žmonių geresnę socialinę integraciją į visuomenę, skatinti jų efektyvų ir turiningą gyvenimą, palaikyti darbingumą, fizinį aktyvumą, kelti žinių bei kultūros lygį, skatinti tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą bei sudaryti sąlygas saviraiškai, patirties sklaidai, ugdyti gebėjimą bendrauti su įvairaus amžiaus ir *skirtingų* pažiūrų žmonėmis siekiant gyvenimo darnos, pagyvenusio žmogaus ir aplinkos harmonijos bei sukurti sąlygas gerai emocinei būsenai bei palaikančiai atmosferai, kur individas ir jį supanti aplinka taptų pagrindiniais tobulėjimo proceso elementais yra kuriamas Trečiojo amžiaus universitetas (toliau – TAU).

Senjorams puiki galimybė realizuoti savo aktyvesnio gyvenimo siekius yra trečiojo amžiaus universitetas. TAU yra ta vieta, kur pagyvenęs žmogus atgauna savo „aš“, suranda įdomų užsiėmimą, tobulėja, mokosi, susiranda naujų draugų. Visa tai gyvenimo kokybės – žmogaus dvasinės (emocinės), socialinės ir fizinės gerovės – pagrindas.

Pakruojo rajono TAU – tai būsima savarankiška švietėjiška organizacija, vienijanti Pakruojo rajono savivaldybės senjorus nuo 55 metų amžiaus neribojant išsilavinimo, veikianti prie Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centro.

SITUACIJOS ANALIZĖ

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime 2004 m. birželio 14 d. Nr. 737 „Dėl Nacionalinės gyventojų senėjimo strategijos“ pažymėta, kad „didėjanti žmonių gyvenimo trukmė – didelis laimėjimas, bet į šį reiškinį būtina atsižvelgti formuojant būsimą ekonominę, socialinę ir užimtumo politiką. Senėjimo problema turi būti sprendžiama ne tik specialiomis, bet ir padėsiančiomis sukurti visuomenę įvairaus amžiaus žmonėms priemonėmis, kurios didintų kartų solidarumą“.

Pagyvenusių žmonių skaičiaus ir lyginamojo svorio iš bendro gyventojų skaičiaus augimo tendencijos rodo, kad ateityje didelę dalį mūsų visuomenės sudarys pagyvenę ir seni žmonės. Todėl tiek bendrą šalies gyvenimo lygį, tiek mūsų gyvenamos aplinkos mikroklimatą, pagaliau visuomenės stabilumą smarkiai paveiks šios visuomenės grupės gerovė. Norint pasiekti šią gerovę, būtina užtikrinti pagyvensiems žmonėms pakankamas pajamas, užimtumą pagal galimybes ir poreikius, stiprinti ir palaikyti jų savarankiškumą, dalyvavimą viešame gyvenime bei sudaryti galimybes gauti reikalingas paslaugas ir pagalbą. Šiuolaikinėje visuomenėje pagyvenusių žmonių gerovė yra neatsiejama, sudedamoji bendros mūsų visuomenės gerovės dalis, ir jos kūrimas turi remtis lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl amžiaus principais.

Pakruojo mieste ir rajone yra nemažai brandaus amžiaus žmonių, kurie pasitraukė iš darbinės veiklos, tačiau jie gabūs, energingi ir nenori užsidaryti namuose, ir pageidauja gyventi įdomesnę, prasmingesnę gyvenimą. Dauguma Pakruojo miesto ir rajono senjorų anksčiau dirbo švietimo, medicinos, kultūros, prekybos ir kt. srityse. Pasikeitus ankstesnės veiklos struktūroms, į naujas darbo vietas atėjo jaunimas. Tačiau kiekvienam žmogui, kokio amžiaus jis bebūtų, svarbu savęs suvokimas, bendravimas, pripažinimas, saviraiška. Į Pakruojo TAU kviečiami ir darbingo amžiaus žmonės, kurie jaučiasi vieniši, trūksta psichologinės paramos, bendravimo. Garbaus amžiaus sulaukę senjorai studijuodami turės galimybę gilinti žinias, mokytis, susitikti su bendraamžiais ir kolegomis, praleisti laisvalaikį.

Būtina pažymėti tai, kad Trečiojo amžiaus universitetai yra beveik visuose Lietuvos miestuose. Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras į TAU kviečia visus, kurie aktyvūs, nori veiklos, nėra nusivylę gyvenimu, ir tuos, kurie jaučiasi vieniši, visų pamiršti, kurie dėl įvairių valstybės istorinių peripetijų – karo, tremties, pokario – neturėjo galimybių siekti mokslų arba gilinti žinių tose srityse, kuriose norėjo. Kviečia ir tuos, kurie visą gyvenimą kaupė tam tikrų sričių žinias, o dabar norėtų savo patirtimi ir žinojimu pasidalinti su kitais. TAU veiklos programose kiekvienas ras savo vietą neatsižvelgiant nei į gyvenamąją vietą, nei į išsilavinimą.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

TAU veikla bus organizuojama 6 mėnesius: kovo–gegužės ir spalio–gruodžio mėnesiais. TAU veiks šie fakultetai: Kultūros ir meno, Sveiko gyvenimo būdo ir dvasinio tobulėjimo ir kiti (pagal klausytojų pageidavimą)

Lektoriai ne tik kalbės apie žmogaus dvasinį tobulėjimą ir jo reikšmę žmogaus gyvenimui, bet ir apie esmines gyvenimo vertybes, sveiką gyvenimo būdą, atskirų ligų profilaktiką, vaistažolių rinkimą ir vartojimą, apie krašto tradicijas, kultūros paveldą, apie literatūrą, muziką, vaizduojamuosius menus... Mokymų metu daug dėmesio bus skiriama ir praktiniams įgūdžiams tobulinti.

Lektoriai bus kompetentingi specialistai, žymūs žmonės, kurie geranoriškai sutiks skaityti paskaitas, organizuoti mokymus. Jiems bus apmokamos išlaidos už kelionę bei paskaitų vedimą iš savivaldybės finansuojamos programos lėšų. Užsiėmimus vesti kviečiami kitų aukštųjų mokyklų lektoriai, politikai, istorikai, menininkai, žolininkai, gydytojai bei kiti žymūs Lietuvos visuomenės žmonės.

Paskaitos vyks 2 kartus per mėnesį. Bus organizuojami seminarai, konferencijos, disputai, kultūriniai ir sportiniai renginiai, išvykos. Po dvejų metų išduodami sertifikatai. Nei stojamųjų, nei baigiamųjų egzaminų ar įskaitų nebus. Parašius prašymą, galima tapti šio universiteto studentu – klausytoju.

Siekiant užtikrinti kokybišką, prieinamą TAU veiklą Pakruojo savivaldybės senjorams, reikalinga parama iš Pakruojo savivaldybės biudžeto.

PROGRAMOS TIKSLAS

Trečiojo amžiaus universiteto tikslas – vykdyti nepertraukiamą žmonių mokymą, aktyvinti bendravimą, sudaryti galimybes saviraiškai.

PROGRAMOS UŽDAVINIAI

Trečiojo amžiaus universiteto uždaviniai yra šie:

1. Sudaryti galimybę vyresniojo amžiaus žmonėms įgyti žinių, kurių jiems reikia arba reikės ateityje.
2. Teikiamų medicinos žinių pagrindu padėti žmonėms išvengti jų amžiui būdingų ligų, būti fiziškai aktyviems ir darbingiems.
3. Organizuoti išvykas ir keliones, laisvalaikio reginius, skatinančius vyresnio amžiaus žmonių aktyvumą ir bendravimą, kaip priešpriešą pasyvumui, vienatvei ir susvetimėjimui.
4. Palaikyti ryšius su vietos savivaldos institucijomis ir atitinkamomis visuomeninėmis organizacijomis.

PROGRAMOS TRUKMĖ

Programa tęstinė.

PROGRAMOS FINANSAVIMAS

1. Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto lėšos ir planuojamos projektinės, klausytojų lėšos.

2. Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras kiekvienais metais iki einamųjų metų gruodžio 1 d. Pakruojo rajono savivaldybės administracijai pateiks sąmatą konkrečioms Programos priemonėms įgyvendinti.

Numatoma, kad Trečiojo amžiaus universitetas 2015–2016 m. veiks kovo, balandžio, gegužės, spalio, lapkričio, gruodžio mėnesiais. Iš viso – 6 mėnesius per metus. Per mėnesį planuojamos 2 paskaitos, iš viso – 12 paskaitų per metus.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Numatomos išlaidos (Eur) (1 k.)	Iš viso išlaidų (Eur)
1.	Dėstytojų, lektorių paslaugos	100	1200 (12 k. per metus)
2.	Edukacinės išvykos (transportas)	200	400 (2 k. per metus)
Iš viso:			2015 m. – 1600 Eur 2016 m. – 1600 Eur 3200 Eur

PROGRAMOS VYKDYTOJAS

Pakruojo suaugusiųjų ir jaunimo švietimo centras.

LAUKIAMŲ REZULTATŲ

1. Suorganizuotos paskaitos, konferencijos, seminarai, kelionės ir susitikimai su Lietuvos specialistais, dėstytojais, pedagogais, gydytojais ir visuomenės veikėjais.

2. Sudarytos galimybės vyresniojo amžiaus žmonėms įgyti žinių, kurių jiems reikia arba reikės ateityje.

3. Suteiktos medicininės žinios, kurios padės žmonėms išvengti jų amžiui būdingų ligų.

4. Senjorai bus fiziškai aktyvesni ir darbingesni.

5. Sumažinta vyresnio amžiaus žmonių socialinė atskirtis.

6. Padidės tarpusavio bendravimas ir bendradarbiavimas ir bus sudarytos sąlygos saviraiškai bei patirties sklaidai.

7. Sudarytos sąlygos gerai emocinei būsenai bei palaikančiai atmosferai, kur senjoras ir ji supanti aplinka taptų pagrindiniais tobulėjimo proceso elementais.

8. Bus palaikomi ryšiai su Lietuvos Trečiojo amžiaus universitetais bei Lietuvos vyresnio amžiaus žmonių ir neįgaliųjų draugijomis, bendrijomis ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis.